

ШАИР Мөстан Әлијев бир нечә ше'р китабынын мұәллифи-дир. О, өзүнү исте'дадлы вә орижинал бир шаир кими кестәре билмиш, охучуларымызын һүсн-рәғбәтини таанымшыдыр. Ән мұвәффәғијәтли китабларындан бири «Адымлар, адымлар» адыныр. Бу китаба топланмыш ше'рләрде, поемаларда чанлы һәјат ләйзаләри күчлүдүр. Инсанларын талеләри, онларын һисс вә дуғулары тәрәннүм олуимушду. Бу китаб әдәби тәғдимиз тәрәфиндәй јүксәк гүјмәтләндирәлимишди.

М. Әлијев мүнәзәм сурәтдә ушағ әдәбијјаты илә мәшғул олу. О, «Чәмән говағ» вә «Нәғмәли говағ» кими ушағларымызын хошуна кө-

чуларыны јүксәк поэтик һиссләрлә јашатмағ истәјир. Оун ән јакшы ше'рлериндән бири «Көздән адам јыкылса» ады өсәридр. Бурада тәкчә фантазија дејил, һәм дә ушағ фикри, хәјали, тосөвүрү көзәл верилимишди. Чәсәрәтлә демәк олар ки, бу ше'р бизни АзәрбајҶан ушағ әдәбијјатында јени бир һадисәди. «Чыртдан кәлсин», «Нағыл, ноғул» вә бу гәбилдән олаш ше'рләр һагғында хусуси данышмағ олар. Ше'ријјат, сәдәлиқ, ојағлығ, тәбилик чәһәтдән сечилән бу әсәрләр шаирни мұвәффәғијәти кими гүјмәтләндиримилиди.

Шаирли тәбиәтдән јаздығы ше'рләр дә мұвәффәғијәтләди. АзәрбајҶан тәбиәтини Мөстан Әлијев иләһамла, һә-

дугча гәйгәһә чәкиб күлүрүк.

Ибиш шән, зәрафатчыл, мәрһибан бир оғландыр. Ураји дә тәмиздир, һиллә, кәләк билмир. Елә буна көрә дә ону үрәкдән севирик. Ибишин елә ширин сөһбәтләри вар ки, буялары охудугча охумағ истәјирсән. Демәк олар ки, бу сөһбәтләрин һамысы марағлыдыр, онларда ујдурма, көп олса да, хошду. Чүнки һәмни һадисәләр шығлы јуморла долудур. Кәлин, шаприч өз мисраларына мұрачәт ед:

Чыхды тәпә даһыдан
Нитан алдым гәбаны.
Мајаллағ ашды, јерә
Дәјмәди һеч дабаны.
Тотји чәкән кими,
Түлкүнү јыхдым јерә.
Ғыгылдәјб гачды тез
Ағзыдакы тил фәро.

Ибиш һәм һазырчаваб, һәм дә агылы оғландыр. Чәтинә дүшөндә өзүнү итирмир. Дәрһал сөз тапыр. Оуну ајы илә әләгәдәр сөһбәт кәстәрир ки, Ибиш гәрибә ше'рләр фикрләшир. Јахуд онун ашағыдакы мисралары нечә тәби сәсләнир:

Елә ағдым ағачы,
Көјдә вурдум турачы!

Әлбәттә, буна ушағлары һеч бири инанмир. Инанмамага да һағлары вар. Поемада јумор чоқду. Бөлкә дә Ибиш бизә севдирән онун бу јуморудур. Ибиш бизә халғ нағылынын гәһрәманы Чыртданы хатырладыр, сәнки о Чыртданын гәрдашыдыр.

«Нәғмәли говағ» китабында «Ловга Муртуз», «Дәчәл дөлә, горхағ дошан вә горхмаз күчүн» вә «Чохблмиш кечи» ады үч нағыл верилимишди. Буналарын јакшы чәһәти олу. Бизни АзәрбајҶан халғ нағылларынын руһуну, нефәсини, әтрини сахлаја бидибләр. Бу нағылларда мә'на да, фантазија да, хәјәл да вар. Ловга Муртузу, чохблмиш кечини башына кәләнләр олдугча марағлыдыр. Муртузуи селә дүшмәси, данизә кәлиб чыхмасы, нағга балығыны һарнында галмасы, һәһәјәт, балығылар тәрәфиндән азал олунмасы, кечини ксә һәж ајыны, һәм чағталы горхудуб алдатмасы шаир тәрәфиндән јығчам, ләкониқ тәсвир олуимушду. Бәр ше'и баша дүшөн, гочағ вә зирек кечи өз ағлы илә бүтүн төһлүкәләри дөф едир. Бәр үч нағылда ајдын мәсәд, јакшы фикр вар, бунлар дәрһал балача охучулара чатыр.

«Нәғмәли говағ» китабы ичтиманәјјәт тәрәфиндән јакшы гаршыланмыш, онун һагғында мүсбәт фикрләр сөјләнишидр. һәгигәтән, ушағ дүңјасынын шығлы чәһәтләрини әкс етидрән, нечиб, көзәл, тәмиз һисс вә дуғулардан бәһс ачан, бизә көзәллији севдирән бу китаб тә'рифләјидир. Оуну АзәрбајҶан Тәсини комсомолу мұнафаты алмасы да бу көзәл кејфијәтләри илә сых бағлыдыр.

Т. МАЙМУД.

**Комсомол
мұкафаты
лауреатлары**

**Ј Е Н И
НАИЛИЈЈӘТ**

лән китаблар чап етирмишди.

Шаирни ушағлар үчүн чап етирдији «Нәғмәли говағ» ады китабында топланан әсәрләр һәм мәзуну, һәм дә форма чәһәтдән рәйкарәнидр. О, бу китабла ушағ психолокијасыны билән, онларын нәбзини тутмағы бачаран бир сәнәткар кими чыхыш етимишди. Беч шүбһәсә, бөлүк тәрбијәви әһәмијјәтә малик олаш «Нәғмәли говағ» китабы балача достларымыз үчүн гүјмәтли һәдијјәди.

Китабада марағлы, тәзә мөвзулара мејл күчлүдүр. Мұәллиф АзәрбајҶан торпагы, онун тәбиәти, көзәлликләри, дағлары, чәлләри, нағыллары, ушағларын мә'налы, көзәл күнләр, онларын өзләринә мәнхус характерик чәһәтләри, бир тәрәфдән мүсбәт сифәтләри, о бири тәрәфдән псә ногсанлары һагғында үрәкдолусу сөһбәт ачыр. Шаир кәһ кеологдан, кәһ тәрс ушағдан, кәһ биринчи синифдә охујанлардан, кәһ да балача ашымдан јазыр. Өзү дә јакшы, дузалу вә ширин јазыр. Бүтүн ше'рләри ән көзәл мәзијјәти бундадыр. Мәсәлән, «Суаллар, суаллара чавәбләр» ше'риндә Мөстан Әлијев тәзә фәрма тәпа биләни, һәм мәлүмәт, һәм тәбиәт ләвһәси веримишди. Ше'рдә ичә вә шығлы јумор вардыр. Биринчиләр һагғында јазылан ше'р дә мә'налыдыр, тәбинди. Тәбилик шаирин бүтүн ше'рләринә мәнхус мүсбәт бир кејфијәтдир. «Тағлар» ше'риндәки ашағыдакы ики мисра нә гәдәр тәби илә көзәлди:

Туму ағдым торваға,
Долду яки јарваға,
Мөстан Әлијев балача оху-

вәс вә мәнхәббәтлә тәсвир едир. Тәбиәт мәнзәрәләри онун поезијасында чалыдыр, долғунду. Шаирәнидр. «Шамакы ләләси» ше'риндәки бу мисралара дигтәт јетирки:

Ләләләрдән дүзәлиши
Бу дүја нә көзәлиши!

Итбурун, гәјмагичәји, Учан күл, чәгичәји, шөһтөкәи, Јонча күлү һагғында јазылан ше'рләр ушағларын тосөвүрүнү кенишләндирир, ошларын зөвгүнү охшајыр.

Китабада ше'рләрлә Јанашы поемалар да, нағыллар да верилимишди. Онларын арасында ичтиман мә'насы илә даһа хош тәсвир бағышлајан «Сел» ады поемадыр. Бу поемада бир-биринә көмәк етмәк, чәтин вә дар ајагда фәдакарлығ кәстәрмәк кими нечиб бу көзәл бир кејфијәтдән данышылып. Телефончуну ат миниб чај бојунча чамысы, адымлары сәлдән гуртармағ үчүн чалышмасы тәсвир олуимушду. «Ағачла дөјләк» поемасынын да ичтиман әһәмијјәти вар, рүч е'тибарилә Јухарыдакы әсәрә јакшыдыр.

«Бир аз овчу, бир аз копчу Ибишин мәчәрәләри» ады поэма псә хусусилә сечилди, һәм Мөстан Әлијевни јардычылыгында, һәм дә АзәрбајҶан совет ушағ әдәбијјатында јакшы һадисәди. Бәр шејдән әввәл, нағыллары јазылан бу әсәр һәјәтидр, тәбинди, чалыдыр. Шаир балача овчу Ибишин һәм копчулуғуну, һәм дә бу-нула бағлы мәзәли һәрәкәтләрини кәстәрмишди. Адырн копчулуғ, јәланчылығ псә хасијјәтидр. Гәрибәди ки, Ибишин копчулуғу бизә иһфәз һисси ојатмыр, аксинә һәмни парчалары оху-